

SZPROTAWA

1000-2000

W kręgu europejskich
idei zjednoczeniowych

SZPROTAWA

1000-2000

**W kręgu europejskich
idei zjednoczeniowych**

SZPROTAWA

1000-2000

**W kręgu europejskich
idei zjednoczeniowych**

pod redakcją
Hieronima Szczegóły

Szprotawa 2000

Książka wydana staraniem Zarządu Gminy i Miasta Szprotawy,
współfinansowana przez Unię Europejską w ramach programu Phare CBC

REDAKCJA I KOREKTA
Ewa Raczyńska-Patalasowa

REDAKCJA TECHNICZNA
PROJEKT OKŁADKI
Irena Bulczyńska

Na pierwszej stronie okładki motyw wież szprotawskiego ratusza
fot. *T. Gawalkiewicz*

© Copyright by Wydawnictwo WSP TK
Zielona Góra 2000

ISBN 83-7268-003-5

WYDAWNICTWO WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
im. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO
pl. Słowiański 6, 65-069 Zielona Góra, tel. (0 68) 320 24 39
Druk: Zakład Poligraficzny WSP TK

estem niezmiernie usatysfakcjonowany, że mogę zaprosić czytelników na stronicę wydawnictwa poświęconego 1000 rocznicy spotkania władcy Polski Bolesława Chrobrego z cesarzem Niemiec Ottonem III w słowiańskim, warownym grodzie Ilua, czyli w Iławie, dzisiejszej dzielnicy Szprotawy. To właśnie z tego miejsca rozpoczęli wspólną pielgrzymkę do grobu św. Wojciecha w Gnieźnie, które stało się kultowym miejscem chrześcijańskiej religii w mało znanej Europie Środkowej. To właśnie wtedy młody cesarz Niemiec rozpoczął akceptowaną przez następców św. Piotra realizację idei zbudowania zjednoczonej chrześcijańskiej Europy. Towarzyszący cesarzowi biskup merseburski Thietmar, nie zawsze przychylnie nastawiony do włączenia Polski w realizację tej idei, tak opisał to spotkanie w Iławie, gdzie Bolesław Chrobry przygotował powitanie i kwaterę dla gościa:

„Trudno uwierzyć i opowiedzieć, z jaką wspaniałością przyjmował Bolesław cesarza i jak prowadził go przez swój kraj aż do Gniezna”.

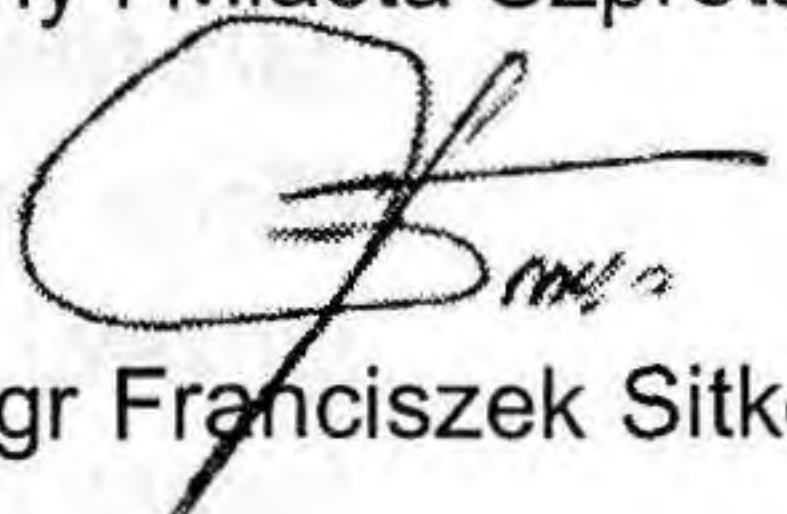
Jesteśmy historycznymi spadkobiercami tego spotkania. Czasy nam współczesne nie pozostawiają żadnych wątpliwości, że idea zjednoczonej Europy z roku 1000 materializuje na naszych oczach, a każde działanie ułatwiające ten proces jest chwalebne. Szprotawa szczyli się swoją historią, nie zapominając nigdy o wybitnych swoich przedstawicielach, znaczących dla kultury europejskiej.

Sesja naukowa, która została przygotowana w ramach obchodów 1000 rocznicy spotkania dwóch władców, pokazuje, jak wiele dobrego można uczynić, aby urzeczywistnić zasadę wzajemnego zrozumienia oraz takiego ułożenia stosunków między sąsiadami, by mogły się one stać wzorem dla innych, chcących skorzystać z naszych doświadczeń i historii.

Pragnę serdecznie podziękować autorom wszystkich wystąpień i referatów, którzy przyczynili się do pogłębienia wiedzy historycznej oraz wskazali, które z minionych doświadczeń mogą się stać drogowskazem do budowania wspólnej przyszłości.

Serdecznie zapraszam na fascynującą wycieczkę w przeszłość, obserwację teraźniejszości oraz perspektyw przyszłości.

Burmistrz
Gminy i Miasta Szprotawy

mgr Franciszek Sitko

Szprotawa, marzec 2000 roku

Informacja o autorach

BEDNAREK Bogusław, *dr – adiunkt literaturoznawstwa z Uniwersytetu Wrocławskiego*

DUDEK Jarosław, *dr – adiunkt Instytutu Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze*

ECKERT Marian, *prof. dr hab. – profesor zwyczajny Instytutu Organizacji i Zarządzania Politechniki Zielonogórskiej*

GANCARZ Ewa, *mgr – nauczycielka historii Szkoły Podstawowej nr 1 w Szprotawie*

GULCZYŃSKI Mariusz, *prof. dr hab. – profesor zwyczajny Instytutu Politologii Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze*

MAJCHRZAK Jerzy Piotr, *dr hab. – profesor nadzwyczajny Wyższej Szkoły Zawodowej Administracji Publicznej w Sulechowie*

SZCZEGÓŁA Hieronim, *prof. dr hab. – profesor zwyczajny Instytutu Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze*

Spis ilustracji

1. Kościół św. Andrzeja w Łławie (fot. A. Wesołowska) 34
2. Brama Żagańska w Szprotawie (fot. T. Gawalkiewicz) 35
3. Odślonięcie pamiątkowego obelisku w Łławie z okazji 700-
lecia praw miejskich w czerwcu 1960 r. (fot. E. Wojtaszek) ... 40
4. Filozof Krzysztof Prejbisz ze Szprotawy (1580-1651). Foto-
grafia z *Sagan und Sprottau in der schlesischen Geschich-
te*, red. W. Bein, Würzburg 1992 46
5. Wybitny poeta okresu romantyzmu, urodzony w Szprotawie
Heinrich Laube (1806-1884). Fotografia z *Sagan und Sprot-
tau in der schlesischen Geschichte* 48
6. Pomnik Heinricha Laubego odślonięty w 1895 w Szprotawie.
Fotografia z *Sagan und Sprottau in der schlesischen Ge-
schichte* 50
7. Słynny botanik rodem ze Szprotawy prof. Heinrich Robert
Göppert (1800-1884). Fotografia z *Sagan und Sprottau in
der schlesischen Geschichte* 51
8. Rynek szprotawski po pierwszej wojnie światowej. Fotogra-
fia z *Sagan und Sprottau in der schlesischen Geschichte* 67
9. Kościół parafialny NMP w Szprotawie (fot. ks. J. Tomiak) 83
10. Ratusz w Szprotawie (fot. T. Gawalkiewicz) 85
11. Gmach poczty (fot. T. Gawalkiewicz) 87
12. Widok na ruiny kościoła Bożego Zamku (fot. ks. J. Tomiak) .. 93
13. Fragment miasta (fot. T. Gawalkiewicz) 98

Spis treści

Franciszek SITKO (burmistrz Gminy i Miasta Szprotawy)	
<i>Słowo wstępne</i>	5
Jarosław DUDEK	
<i>Konsekwencje zjazdu gnieźnieńskiego roku 1000 dla Polski i jej sąsiadów</i>	7
Hieronim SZCZEGÓŁA	
<i>Szprotawski epizod zjazdu gnieźnieńskiego w 1000 roku</i>	25
Jerzy P. MAJCHRZAK	
<i>Związki kulturalne i polityczne Szprotawy z Europą na przestrzeni dziejów</i>	41
Bogusław BEDNAREK	
<i>Chrobry w „Zdobyciu Kijowa” Tymona Zaborowskiego i w „Trąbach w Dnieprze” Lucjana Siemieńskiego</i>	55
Mariusz GULCZYŃSKI	
<i>Tradycja i współczesność idei integracji europejskiej w Polsce</i>	65
Marian ECKERT	
<i>Problemy integracji Ziemi Lubuskiej z Europą</i>	81
Ewa GANCARZ	
<i>Współczesne doświadczenia Szprotawy w międzynarodowej współpracy i rozwoju partnerskich kontaktów</i>	91
<i>Informacja o autorach</i>	101
<i>Spis ilustracji</i>	102